

[Miljøministeren]

opstå, for om muligt at kunne løse dem, inden vi skal løse dem. Både miljømæssigt og økonomisk er det den rigtige fremgangsmåde.

Hvad er marginaljord? For en landmand i Vestjylland, der dyrker kartofler på ren sandjord, kan det give et glimrende resultat; for ham er det ikke marginaljord. Men hvis han skulle forlede sig til at så hvede i al sin jord i stedet for, så vil han opdage, at han pludselig sidder med marginaljord, for så kan han ikke leve på den. Her er et af de store problemer.

Vi er nødt til at skue lidt frem. Vi ved, at den udvikling, der er i gang inden for landbruget, ikke blot hvad angår dyrkningsmåder, men også hvad angår prisudviklingen i Europa, vil føre frem til en situation, hvor hundrede tusinder af hektarer pludselig er marginaljord; og hvad så? Det er grunden til, at vi har rejst denne debat.

Det er rigtigt, som det er sagt heroppefra af flere ordførere: tro da ikke, at landbruget ikke er interesseret i det. Her er en klar håndsækning til at tage fat på de miljøproblemer, der er i forbindelse med nogle af de marginaljorder, som vi jo kender så godt. Lad os dog nu benytte lejligheden til at få det klaret. Hvis vi samtidig tager hånd om begge dele, er der muligheder for, at landbruget måske også kan eksistere under en eller anden form. Jeg er også meget glad for de udtalelser, der er kommet fra landbrugsside. Jeg har selv haft gode forhandlinger med landbrugets folk; jeg ved, at de i deres bestræbelser for at kunne overleve samtidig er parat til nu at tage hånd om de miljømæssige problemer, og derfor er jeg faktisk optimistisk.

Fru Dorte Bennedsen rejser også spørgsmålet om landbrugets strategipapir. Jeg finder det meget interessant, det bidrager til debatten om fremtidig brug af marginale landbrugsarealer. Jeg har dermed ikke sagt, at jeg er enig i alle de vurderinger, der lægges frem. Jeg mener imidlertid ikke, at tiden er inde til nu at tage en mere detaljeret debat netop om dette emne. Jeg opfatter således strategipapiret som ét blandt mange indlæg i den løbende debat om landbrug og miljø, og jeg forstår også, vi skulle få lejlighed til senere at gå mere i dybden med det. Der er ingen tvivl om, at vi er nødt til – og vi gør det gerne – at gå ind i et samarbejde med organisa-

tionerne om det, vi kalder for marginaljorder. Der må være et nært samarbejde med disse organisationer. Jeg takker fru Dorte Bennedsen for gennemgangen af de initiativer, der var, og jeg opfatter den som positiv.

Fru Dorte Bennedsen var også inde på skovtilplantning, ligesom fru Dagmar Mørk Jensen var det. De peger klart på, at der er en mulighed her. Det skyldes jo – som det også blev nævnt i indlægget – at vi har brug for mere skov her i landet, vi har brug for en større træproduktion. Vi bruger 3 gange så meget træ om året, som vi producerer i vores skove. Træimporten udgør en stor del af underskuddet på vor handelsbalance. Når skovene er overordentlig stærkt udnyttet i verden som helhed, kan vi ikke være sikre på, at vi på længere sigt kan importere så meget træ, som vi har brug for. Blandt de lande, der eksporterer meget træ, er en række tropiske lande, hvor der er mere eller mindre rovdrift på naturskovene med omfattende miljømæssige, økonomiske og socialt negative virkninger til følge. Hvis vi er med til at forøge træproduktionen, giver vi også et lille bidrag til at modvirke den uheldige udvikling, jeg her har beskrevet.

Men nok så væsentligt er det, at der er mange miljømæssige fordele ved skov. Den vilde flora og fauna har gode levesteder i skoven, friluftsliv og turisme trives godt i skoven, skov belaster grundvandet mindre end andre arealanvendelser.

Tanken om at plante skov på marginaljorder har ført til betragtninger om, at dårlig jord ikke egnede sig til skovdyrkning. Der kan være fordele ved tilplantning med skov både på den bedre og den dårligere marginaljord. På den bedre marginaljord erstattes en forholdsvis høj landbrugsproduktion med en også ret høj skovproduktion. På de dårlige jorder vil flere generationers skovbrug langsomt kunne opbygge betydelige mineraliske og organiske reserver i humuslagene, som ikke tilsvarende opbygges under landbrugsdrift. Når det sker, er træproduktionen på stedet forøget betragteligt. I hedeegne har man set en fordobling af den årlige produktion over en godt 100-årig periode. Marginalt landbrug kan i øvrigt undgås omdannet til marginalt skovbrug gennem rigtigt træartsvalg og gennem passende store tilplantninger. Disse er bekostelige og understreger betydningen af, at skovtilplantning ikke sker